Reverendo, illuſtri, ornatiſſimoque viro

GALFRIDO HORNBY,

WINWICK IN COMITATU LANCASTRIÆ RECTORI,

Neque ut familiae dignitatem,

Neque ut morum ſuavitatem, comitatemque,

Propter quas omnes te merito colunt,

Perluſtrem,

Hanc tibi diſſertationem dico;

Sed potius ut, quae nunquam

Meis conſanguineis erit facultas rependendi,

Beneficiorum tuorum haud immemor eſſe videar:

Nec

Nec non,

Viro ſpectatiſſimo

PAULO HARRISON,

ARMIGERO;

In Lancastriæ Comitatu

Chirurgo perito,

Patruo ſuo ſemper colendo,

Ob innumera beneficia, et documenta,

Praeſertim de variolarum inſitione,

Quam artem ipſe inter primos exercuit,

Et feliciſſima experientia ampliavit.

Valete,

Viri optimi,

Et inter innumeros vobis devinctiſſimos

Semper habite devotiſſimum

EDVARDUM HARRISON.

Cookson

from his affectionate ~~Fr~~ sincere Friend

E Harrison

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Page 11 *pro* solo *lege* soli.

— 24 *pro* quos *lege* qui.

— 24 Supple FEBRES.

— 31 *pro* praestant *lege* praestat.

Et alia plurima, quae auctoris incuria fugit.

DISSERTATIO MEDICA, INAUGURALIS,

DE

OPIO.

QUÆDAM COMPLECTENS.

PROŒMIUM.

IN medicinae munera ſummoſque honores ingreſſurus varia argumenta evolvebam, quid utile eſſet, quid non, pendebam. Tandem ut de opio conſcriberem me impulit rei dignitas, et momentum. Ex innumeris fere pharmacis, quae ſors obtulit, aut ſolers hominum ingenium exquiſivit, plurima, verborum ritu, obſoleſcunt, non pauca, ad mutabilem labentis aevi opinionem renaſcuntur, viciſſim peritura. Opii autem apud omnes ſtat perennis honor.

Quinimo, inquit Sydenhamus, ita neceſſarium eſt in hominis periti manu, ut ſine illo manca ſit ac claudicet medicina; item Platerus et Sylvius aiunt, ſe nolle eſſe medicos, ſi opium non eſſet. Idcirco meas, atque omnium, qui medicinam colunt, partes eſſe judicavi opii proprietates, et varios effectus ex probatiſſimis auctoribus colligere, et in ſchedis ordinatim reponere; unde, veluti ex promptuario, copiam utilium rerum in gravibus ſubitiſque caſibus expeditiſſime haurire poſſimus. Quae proinde collectanea in proprium uſum ſubſecivis horis comparavi, haec ampliſſimae academiae bona venia in lucem profero; non eo quidem orationis nitore, quo exoptaſſem, concinnata; neque lucido forſan ordine, quem res deſiderat, diſpoſita. Hoc autem nomine apud meos judices me excuſatum volo ſperoque, quod opus non minus difficile quam grave et neceſſarium aggrediar. Non animus, non induſtria; ſed ſpatium et vires defuerunt.

CAPUT I.

§ 1. *Opii naturalis hiſtoria, ejuſque in vetere medicina exiſtimatio,* a Clerico, Friendio, Alſtono, et Tralleſio petendae, qui, quaecunque huc pertinent, ex optimis fontibus collegerunt,

collegerunt, et fusius, quam hic fieri potest, exposuerunt. Convenit tamen, opinor, contractiorem harum rerum historiam, quasi per introitum ad proprium hujus opusculi negotium, inire.

Papaver somniferum calycibus capsulisque glabris, foliis amplexicaulibus incisis,] Linn. Spec. Plant. ea papaveris species est cujus omnes, quotquot sint, varietates opium praebent. Asiae calidioris vera incola habetur. In Europae australis quoque arvis hortisque satis laete floret. Opium vero omne, quod in officinis prostat, ex India, Persia, uti et ex Ægypto, advehitur.

Dioscorides et Plinius duplicem papaveris succum commemorant; eumque, qui ab incisis capitulis concrescit, opium, qui ex capitulis cum foliis contusis exprimebatur, Meconium vocarunt. Prius horum, Bontio auctore, Affion est Indorum, qui vilius etiam extractum, nomine Poust, ex foliis et caulibus per decoctum parant. Sed extractum stirpis, item succus ab expressione inspissatus, multo minus resinae, atque adeo efficaciae, quam verum opium, habere Alstono deprehenduntur. Dubitarunt plurimi an hodiernum in Europa venale opium ejusmodi esset, quod incisa capitula exsudant; verum potius meconium esse censentes,

parciore,

parciore, ut illis visum, prioris proventu inducti. Praeterquam vero quod opium ex indigeni papaveris capitulis per incisionem paratum orientali opio omnibus notis simile sit; recentes et fide dignos habemus auctores hanc conjecturam refellentes; et in his perspicacem Kerr, qui, quomodo ab ipsis capitulis eliciatur genuini opii copia ad medicinae et commercii commoda, exemplo Indorum edoctus explicate narrat *.

Hippocrates opium nostrum ignoraret, an potius ab ejus usu abhorreret parum constat, aut refert. Celsus quidem rem medicam Graecorum et Romanorum exponens, lacrymae papaveris meminit inter anodyna, quibus tamen uti, nisi nimia necessitas urget, alienum esse existimat. Deinde Galenus, cum de opii noxis refrigerantibus nescio quid somniavit, diuturnam et immeritam infamiam divino remedio intulisset. Etsi enim antiqui medici quaedam medicamenta, quae opium continent, magnifice efferebant, non adeo multam tamen opio virtutem tribuisse videntur, quod farragine immensa alexipharmacorum obscurare et coercere solliciti erant, quasi ipsum antidotum suis etiam antidotis egeret. Hujusmodi sunt Philonium a Philone

inventore

* Lond. Med. Obs. et Inq. Vol. 5. Art. 28.

inventore dictum, Galeno laudatum: Mithridatum Damocratis, de quo Plinius gloriosius praedicat: Theriaca Andromachi archiatri Neronis: Item Pilulae de cynoglossa, quae Trallianum auctorem habent. Ita factum est ut posterioribus seculis, dum Galeni auctoritas praevalebat, timide et inscite adhiberetur. Iatrochymica secta suam opio vindicabat famam. Inde autem coeperunt agitari quaestiones de elementis chymicis.

Alii tunc in salino quodam principio, alii in sulphureo, vim opii omnem residere conjectabant. Pluribus autem adhuc visum est virtutem ejus anodynam deletrice quadam noxa contaminari, cujus igitur expulsionem, aut mitigationem, pro suo quisque more et praejudicio, sibi proposuit. Et hae quidem de natura opii opiniones priore seculo increbruerunt.

§ 2. *Opii analysis et praeparatio*, Analysis chymica fortiore igne facta, ut in explorandis opii proprietatibus, sic in ejus praeparatione, fere inutilis est. Ea enim deturbantur et dissipantur principia, quae aliud concretum ab alio naturaliter distinguunt. Itaque magis ad rem pertinet solutio leni calore menstruisque idoneis facta. Hujusmodi experimentis compertum est opium ex gummi cum aequali

quali fere parte resinae constare. Haec alcohole, illud aqua optime extrahitur. Tam arctus vero est inter utrumque nexus, ut aqua resinae partem, et spiritus vini rectificatus multum gummi abripiat. Spiritus vini tenuior, vinum quoque generosum, utramque partem solvit. In utravis horum, si opium infundatur, medicamentum habes ad omnes opii effectus praestandos idoneum. Annon paulum diversos, vel potius debiliores praestet syrupus capitum papaveris, dubitandi locus est; quum diuturna opii ex aqua coctione pars ejus resinosa resolvi, et oleosam spumam dimittere videatur †. Avolat etiam inter decoquendum graveolens vapor, quem tinctura servat. Et hac praecipue de causa infusa, decocta, et extracta, quae per aquam fiunt, singula, tanquam mitiora quam ipsum opium, aut meracior ejus resina, a plurimis aestimantur. Missa facio caetera artificia fere innumera, quae opii emendandi, vel mitigandi causa, proposita fuerunt; quum nulla sit adhuc inventa methodus, quae noxas pellat, et salutarem ejus efficaciam non simul minuat. Nimirum, quod de potentissimo quoque remedio, idem de opio dicendum sit, noxa in abusu est.

"Nil prodest quod non laedere possit idem."

CAP.

† Neuman. Chem.

CAPUT II.

His praepoſitis, ad effectus opii veniendum eſt: Quos, quum aliter atque aliter, pro corporis conſtitutione, conſuetudine, pro modo quoque, et tempore utendi, eveniant, ad certa capitula referam; ita enim exceptiones, et varietates ex his cauſis natae, diſtinctius adnotari poſſunt. Ac primum ab effectibus ejus in ſanum corpus ordinandum eſt.

§ 1. *Pulſus arteriarum pauliſper frequentiores, deinde rariores facit.* Tralleſius multarum rerum, quas et ipſi quoque ſecuti ſumus, auctor bonus aſſeverat, et a minuta, et a largiore opii doſi, motum ſanguinis augeri, pulſumque accelerari; quanquam, vel finita operatione, vel aucta ultra modum doſi, quae necem adferre poſſit, eveniat ut pulſus ex celeri tardus et debilis reddatur. Boerhaavium, Friendium, Hallerum, caeteroſque magni nominis auctores, adducit docentes motum ſanguinis ab opio augeri. His ergo opium inter remedia, quae cor arteriaſque recta ſtimulant, annumeratur. Contra, Williſius, Hoffmannus, Whytt, aliique plures, pulſus ab eo rariores et debiliores fieri

fieri affirmarunt: Nec unquam vim ſtimulatricem ex mediocri ejus doſi agnoverunt. Tantum mihi non arrogo ut hanc controverſiam dirimere poſſim. Id ſaltem notatum velim, quod ſaepe nimis confidenter et abſolute ex utraque parte pronunciata fuerit ſententia, praeoccupato animo concepta, potius quam ex propriis experimentis deducta. Sed et ipſa experimenta aliquos fefelliſſe probabile eſt; ſunt enim variae erroris cauſae, quas hic ſuggerere non alienum eſt.

1*mo*, Si vehemens dolor pulſum acceleravit, opium dolorem ſedando pulſum quoque ſedare poteſt.

2*do*, Temere judicaret quiſquis eoſdem in diverſis corporibus effectus ab opio exſpectaret. In aliis animum incendit; in aliis lenit, et ſomnum citius conciliat. An fieri poteſt, ut utriſque pulſus pari greſſu procedat?

3*tio*, Neque utique credendum eſt experimentis in animalia factis, ſi eodem tempore, quo opium agat, vinculis et vulneribus torquentur.

4*to*, Ubi ſtimulantia medicamenta una cum opio, uti antehac mos fuit, exhibentur, ipſius opii effectus parum diſcernitur.

5to, Verisimile est male intellectas, aut indiligenter observatas pulsus mutationes multis occasionem dissensionis praebuisse. Oportet autem ab his erratis absolvere ingeniosum Bard, qui in semetipso et amicis suis vim opii sedantem plus semel expertus est. Bona scilicet valetudine dum fruerentur, opii puri granum cum semisse assumebant, et pulsuum numerum, neglectis caeteris arteriae conditionibus, notarunt. Post dimidium primae horae elapsum, pulsus de solita frequentia remittere incepit, et exinde magis ac magis per plures horas rarescere perstitit. Primae autem semihorae intervallum silentio transit auctor †. Hoc pulsus negotium, cum usus opii in multis morbis ab eo pendere videatur, explicare exoptabam; ideoque tentamina sequentia, jejuno ventriculo, et requieto corpore, iterum atque iterum suscepi. Unicum primo granum, cum adhuc opio insuetus essem, devorare visum est: Nunquam vero id devorare solitus sum, antequam bene mansum esset, et saliva penitus dilutum. In proxime sequente exemplo, opium intra quartam horae partem ante primam pomeridianam assumptum fuit, quo tempore pulsus 76 singulis minutis micabant.

† Vid. Bard dissertat. inaug. de opio.

Exper. I.							
	Tempora	1	1¼	1½	1¾	2	2¼
	Pulſus	78	71	68	70	72	69

Tempora	9	9¼	9½	9¾	10	10¼	10½	10¾
2. Pulſus	183	202	220	204	200	184	198	194
3. Pulſus	213	221	218	212	204	204	202	184
4. Pulſus	194	197	204	198	200	196	200	195
	590	620	642	614	604	584	600	573

Tempora	11	11¼	11½	11¾	12	12¼	12½	12¾
2. Pulſus	195	194	197	198	196	191	185	185
3. Pulſus	196	189	195	186	189	195	179	187
4. Pulſus	186	185	190	193	186	186	183	183
	577	568	572	577	571	572	547	555

Tempora	1	1¼	1½	1¾	2	2¼	2½
2. Pulſus	183	179	183	187	184	185	187
3. Pulſus	175	175	179	177	176	181	181
4. Pulſus	186	197	195	194	183	182	180
	544	551	557	558	543	548	548

Dum poſtremis his experimentis occupatus eſſem, pulſus ad clepſydram tria horae minuta menſurantem numeravi. Idem ſingulis diebus jentaculum leve hora 7ma matutina. In 2do experimento opii granum iſs, in tertio grana ii. et quarto iiſs aſſumpſi. Granis duobus deglutis,

tis, poſt elapſam ſextam horae partem, ex 213 ad 227, id eſt, ex 71 ad 75 et ultra increbuerunt. A granis iiſs. elapſis quatuor horae minutis, ex 197 ad 202, vel 66 ad 68. Alias pulſus conditiones non facile eſt, niſi erudito tactu, diſcernere. Veruntamen, niſi multum fallor, robur arteriae, et ſanguinis momentum, cito poſt aſſumptum opium, non mediocriter augebantur. Utrumque autem, poſt primam horam minui, et hoc eo citius, quo major fuerit doſis, comperiebam. Has vero pulſus notas attendamus oportet, ubicunque de vi alicujus medicamenti ſtimulante, vel ſedante, quaeſtio eſt: Namque numero ſolo, quum tam facile mille res turbant, male creditur. Hoc ipſe obſervavi, quod ſi quando poſt primam horam (enim vero ante id tempus omnino quietus eram) leniter in conclavi deambularem, pulſus mihi ſemper per aliquot exinde minuta tardius micabant. A majoribus doſibus dolor frontis gravativus, levi cum vertigine, moleſtabant. Tantum autem abſuit, ut ſomnum inducerent, ut potius uſque ad multam noctem fugarent.

Eo plus temporis et laboris in hac re poſui, quod ex tot experimentis de opio habitis nulla mihi videbantur ſatis exponere mutationes, quae a diverſis ejus doſibus in pulſu ſani hominis fiant. Ab exitiali doſi pulſus magnus,

paulatim

paulatim rarior, et tandem ſub exitu vitae intermittens evaſit *. Adoleſcentulae, dum a ſeſquidrachma laudani liquidi ſopita jaceret, pulſus plenus, tardus, at aequalis fuit †. Denique, in eo conſentiunt fere omnes auctores, quod ex ea ejus doſi, quae vim veneni habet, pulſus tandem fiant lentiores. Si Doct. Whytt fides habenda, perpetuum eſt, ut in apoplexia omni, a narcoticis non orta, pulſus finem verſus crebreſcant ‡. Ex pulſu igitur aliquando cauſa ſoporis apoplectici dignoſci poteſt.

Graves inter medicos controverſia fuit, utrum vis cordis ab opio minueretur, necne. Nempe Hallerus, poſtquam ſuis et aliorum experimentis cognovit, cordis actionem caeteris functionibus ſuperſtitem eſſe, et poſt abolitum etiam inteſtinorum motum eam renovari poſſe, credidit ab opii quoque viribus immunem perſtitiſſe §. Huic vero

* Alſton, Med. Eſſ. vol. 5. a. 12.

† Whytt on Vit. and Invol. Motion.

‡ Whytt Phyſ. Eſſ.

§ Mem. ſur les part. ſenſ. et irrit. t. 4. Profitetur idem illuſtr. auctor, ſe nunquam eo pervenire potuiſſe, ut canem opio necaret; atque inde argumentum ſuae opinionis deſumit, quod quam ineptum ſit declarant experimenta Doct. Mead et Bard, quorum uterque ſuum canem confecit.

ro refragantur Doct. Whytt, et clarius adhuc praec. Monroii nostri experimenta. Cordis ipsius externa facies infuso opii aquoso demersa est; non ita multo post, vim omnem contrahendi amisit *. At pauxillum ejusdem infusi in venam abdominalem ranae instillatum, simul ac interiorem ejus superficiem attigit, multo citius eundem effectum praestitit †. Demonstrant quidem Monroiana experimenta, interiorem superficiem, tum arteriarum tum maxime cordis, vehementer ab opio affici, et exinde totum corpus in consensum trahi. Exempta enim medulla spinali, aut discissis, quae ad inferiora membra tendunt, nervis; utroque in casu evenit, ut infusum opii convulsiones, paralysin, et mortem inferret. Comperit Whytt, cor ab opio non tam cito in eis ranis quiescere, quibus medulla cerebri atque spinae antea detracta fuisset: Atque inde sibi persuasit, effectus opii nonnisi per nervos ad sanguiferum systema propagari. At non satis animadvertit, quod in ranis revera accidit, sanguinis in extremis vasis circuitum pariter et actionem absorbentium fere statim cessare, postquam cerebrum et medulla spinalis fuerunt exempta. Quum vero hac substantia, quae consensus nervosi sola origo est, destructa, effectus opii cum toto corpore communicarentur,

* Whytt Physiol. Ess.

† Ess. Phys. and Lit. vol. 3. art. 13.

municarentur, ſequitur ut aliqua pars opii per abſorbentia in ſanguiferum ſyſtema intrare poſſit. Probabile tamen eſt, nervos praecipue vim opii et pati et communicare. Quantumcunque enim ejus in circuitum recipiatur, id ſolummodo agere credo ſtimulando nervulos, qui intra cor vaſaque ſanguifera diſtribuuntur. Quinetiam, quanta vi et celeritate in nervoſum genus agat, aliis ejuſdem praecl. Anatomici experimentis pulchre oſtenditur. Norat ipſe futurum eſſe, ut nervi ſuſcipiendis et tranſmittendis impreſſionibus inepti mox evaderent, ſi ſanguis ad eos progrediens ex toto intercluderetur. Quamobrem expeditiſſima uſus eſt methodo opii ſic adhibendi, ut pro certo cognoſceret utrum ab opio, an propter ceſſantem ſanguinis circuitum, rana interiret; ſcilicet, exſecto corde, guttas xxx infuſi opii in abdomen indidit: Hinc ante elapſum ſpatium, quo animal ſine opio emortuum fuiſſet, convulſiones et paralyſin ſubſecutas obſervavit.

§ 2. *Animum hilarat.*—Mira adeo, et fere ſingularis eſt haec opii vis, ut jure quidem Sydenhamus praeſtantiſſimum cardiacum eſſe ſtatueret. Quocirca Turcae atque iis vicinae gentes, quibus vinum potare religio eſt, ſuum Maſlach ex opio confectum in deliciis habent. Eo, tanquam merum ingurgitaſſent, commoti bellis atque periculis

culis intrepide se objiciunt. Hic vero notabile est quo ferat et quantum consuetudo. Mahumetes isti scrupulo vel ultra devorato ne minime quidem afficiuntur: Solita vel plusquam solita quantitate ad Martis Venerisque praelia incitantur. Qui autem ex Europaeis opio minus dediti sunt, his granum unum vel duo animi tranquillitatem et placidam quietem conciliat: Et si dosis ultra quam satis sit ad hunc effectum consequendum progrediatur, eos ad vitae munera exequenda omnino ineptos reddit. Quin etiam admodum adaucta dosi delirium, et deinde sopor apoplexiam referens, superveniunt. Nimii autem opii helluones eadem fere incommoda quae ebriosi patiuntur. Desinentem enim ejus energiam excipiunt tremores, cephalaea, stupiditas, debilitas, et moestitia. Quod de vino idem de opio experimur. Non omnes homines temulenti ex vino iisdem pathematibus afficiuntur; nonnulli moesti, alii iracundi, alii hilares†. At in primis horis hilaritas multo saepius quam morositas utrumque sequitur cardiacum.

Fertur etiam opium vehementer ad venerem incitare. Nil mirum est quidem quod mentem dum erigat, ad voluptates

† Cullen Mat. Medic. De Gorter Medic. Dogmatic.

luptates disponat. An igitur credenda est anilis ista historia de Turcarum priapismo, quam graves auctores ab Ephem. German. transcripserunt †? De virtute ejus spermatopoiea aliqui hallucinati sunt. Sed hujusmodi ineptias lubens praetermitto.

§ 3. *Sensum obtundit.*—Hunc effectum in humano corpore praestat opium, sive ventriculo ingeratur, sive in alvum ex inferiore parte immittatur; eo tamen discrimine, quod major ejus quantitas per clysteres injiciatur oporteat, ut parem effectum in hominibus edat. Experimenta de opio in variis animalibus capta, summam, ab externa ejus applicatione,

† "Ad Hungariae oppidum Lewentz trucidati olim Turcae viriles scaphas erectas rigidasque habebant, ex opii usu, quod in praelium ituri ad animositatem et audaciam acquirendam largiter deglutiunt." Tralles. usus op. pars I. p. 130.

"Habet opium, nisi me omnia fallant, cum reliquis aphrodisiacis quae stimulantia vocamus, hoc commune, ut primo impetu excitatam forte et coactam venerem urgeant, postea autem languorem ad opus venereum, nulla arte corrigendum, relinquant"

Ludwig. Adversar. vol 1. p. 513. Videsis etiam Hoffman. oper. tom. v. de opiat. operatione.

applicatione movere poſſent expectationem. Siquidem ſuper integram ranae cutem infuſum aquoſum opii impoſitum, cum movendi, tum ſentiendi facultatem abolere poteſt. Potentius autem agit ſi ad internam cutis ſuperficiem admoveatur†. Ex quo uſus opii primum innotuit, vim ejus extrinſecus admoti anodynam auctores pro conceſſo ſumebant. Quare celebrata fuerunt linimenta atque varia epithemata, quae opium habent. Quorum tamen efficaciam, quantum ab ipſo opio pendet, recentiores medici in dubium revocarunt. Alſtono dictum eſt, opium ſi extrinſecus admoveatur, diſcutit, dolorem levat, ſomnum infert; imo eoſdem fere effectus edit ac interne aſſumptum. Idem vero auctor opium circa manum ligavit, atque ibi diu detinuit, neque quicquam ab eo effectum percepit ‡. Sic Bergius " Opium, externe cuti applicatum, agit ſtimulando et inſimul ſopiendo. Si diutius ſupra cutem manet, rubedinem vel veſiculas excitat, ubi nimirum cutis tenera eſt opiumque recens ‖;" Inſuper Cel. Chirurgus Louis, ex multorum experimentis id ſaltem colligit, quod opium cuti impoſitum dolorem partis non mi-

† C nuat.

† Cl. Monr. Exper. 4. et 6. Phyſ. et Liter. Eſſ. v. 3. A. 13.

‡ Edinburgh Medical Eſſays, v. 5. A. 12.

‖ Mater. Med. tom. 2.

nuat†. Equidem fatendum eſt, linguam, nares, oculos, et nudatam cutem ſtimulare. Annon vero poſt finitum ſtimulum poſſit etiam naturalem harum partium ſenſum hebetare, reſtat inquirendum. Solent chirurgi Londinenſes opium cum cauteriis potentialibus miſcere, atque ita horum irritatio, uti creditum eſt, lenitur; ſalva tamen vi cauſtica. Hanc vero praxin nonnulli inutilem exiſtimarunt. Quo rectius de hac re judicarem, utrique ſimul brachio epithema cauſticum applicavi, quorum unum cauſtic. lunar. pulv. gran. iii. glycyrrh. pulv. gran. iſs. alterum cauſtic. lunar. gr. iii. opii pulv. gran. iſs continebat. Ex utroque dolorem urentem percipiebam: Id vero, cui opium admiſtum fuiſſet, aliquanto minus moleſtum. Detractis poſt quatuor horas emplaſtris, apparuit illud ſine opio confectum, potentius multo, et profundius ſubjacentes partes exediſſe. Unum ulcuſculum poſt cruſtae ſeparationem lotione ſaturnina fovebatur; alterum ſolutione opii aquoſa. Haec dolorem ſtatim excitavit, qui tamen paulo poſt, citiuſque quam a ſaturnina lotione penitus ceſſavit. Quicquid autem ſit, de externo opii uſu ſtatuendum, procul omni dubio verum eſt, id intus ſumptum ſenſus

† Recueil de pieces qui ont concouru pour le prix de l'Acad. Roy. de Chirurg. Vide etiam Plenck obſervat. Chirurgic.

ſus plus minuſve, pro ratione quantitatis aſſumptae, obtundere, largamque doſin nunquam non eos penitus abolere.

§ 4. *Ventriculi et inteſtinorum actionem reprimit.*—Vere quidem de anodynis praedicavit Celſus dicens ſtomacho aliena eſſe. Namque opium devoratum, ut ſemel ventriculi interiora attigit, protinus vim ſuam exercens ſui ipſius et ciborum concoctionem impedit. Adeoque mediante quem primum offendit ventriculo, vis opii in reliquum corpus, maxime in nervoſum genus, brevi diffunditur. Hac ratione id agere declarant phaenomena et in vivis et in mortuis obſervata. Plerumque enim de anorexia, et ventriculi gravitate poſt aſſumptum opium conqueritur. Dyſpepſia quoque eorum, quae ejus uſum ſequuntur, fere conſtantiſſimum eſt incommodum. Pari autem ratione qua ventriculi actionem imminuat, ciborum hebetat appetentiam: Quam ob cauſam, Indi ad Gangem accolae, cum nuper horribili ſame devaſtarentur, magno id pretio conquirebant †. Canis grana triginta opii devoravit; exinde alte dormivit; at poſt ſex horas elapſas, ventriculo reſecto, opium apparebat vix uno grano diminutum ‡. Hic

† Kerr, l. c.

‡ A. K. Boerha. Impet. fac § 437.

Hic ventriculi torpor facile cum reliquo ductu alimentario communicatur. Plerumque igitur a parvula dosi alvus tarda; a nimia ex toto suppressa est. Quod ex deperdito intestinorum motu proxime pendere docent sectiones brutorum animalium, quae opio sopita sunt †. In his enim non modo plerumque elanguet motus, sed vix aut ne vix resuscitatur stimulis admotis.

§ 5. *Excretiones omnes praeter exspirationem cohibet.*— Opium acrimonia sua et nauseosa amaritudine efficit, ut si quis id paulisper mandit, saliva copiose profluat, et vomitus etiam aliquando moveatur. Paulo post autem oris siccitatem, interdum cum siti creat. Mucus faucium et tracheae parcius secernitur, aut certe non exscreatur. Bilis quoque et urinae, quantumcunque earum a sanguine secernatur, receptaculis propriis continetur: Atque adeo in sectis animalibus vesica fellea et urinaria distentae saepe conspiciuntur ‡. Interea vero exspirationi insensili tam egregie favet, ut vis ejus diaphoretica ab omnibus concelebretur. Et hoc quidem caeteris praestat diaphoreticis, quod

† Spraegel. Experim. circa venena Exp. 15. et sequent. apud Haller, Diss. pract. V. 6. Hall. de Corp. Human. irritab. in Comm. Gotting. gens.

‡ Spraegel. Experim.

quod neque nauſeam moveat, neque nimis urgeat ſanguinis circuitum; ſed ſumma vaſcula potiſſime relaxet: Ideoque ſi cum emeticis aut diaphoreticis, quae fortius ſtimulant, conjungatur, tolerabilius, tutius, et potentius remedium hoc pacto praebet. Cum ſudore quoque interdum punctiones cutis et aſpritudines excitat, nec infrequenter inter primos ejus effectus aliqua quaſi puncta in cute, maximeque in facie, ſentiuntur. Quod ad cutis affectionem attinet, videtur miliariae ſpeciem referre, et in iis praecipue caſibus proclivem eſſe, in quibus bene largae doſes exhibentur; utique ſi multus diu ſudor calido regimine foveatur. Exſtat ſingularis ad hanc rem pertinens hiſtoria hominis ſpaſmo correpti, cui poſt multum opii aſſumptum ſuperveniens miliaria ab intermiſſo opio evanuit, reſumpto recruduit †.

§ 6. *Motus voluntarios ſedat, et ſoporem plus minus profundum inducit.*—Cenſebat Doct. Young, caeteros fere effectus opii a ſomnifera virtute explicandos; inconſiderate tamen, quum, fatente ipſo, ſaepe vigilias, maximeque in aſſuetis hominibus protrahat. Utplurimum quidem ſomnus, aut ſomno ſimilis quies, citius ſeriuſve ab opio conciliatur.

† Confer Tralleſ. uſ. opii. p. i. pag. 138. Lon. Med. Obſ. et Inq. vol. 4.

liatur. Si vero homini vim opii nondum experto detur exigua ejus quantitas, illius et corpus et animus mutationes, quales ſupra retulimus, prius ſubeunt; et poſt aliquot horas, maxime autem circa horam decumbendi, arctior eum quam ſolebat ſomnus complectitur; aut ſomnioſa, at dulcis quies permulcet. Eidem homini, ſi nimiam quantitatem largiaris, citius nunc alto ſopore ſepultus corruit; qui tamen neque in hoc caſu tanquam primarius effectus cenſendus eſt, quippe quem antecedunt plerumque delirium, paralyſis, et interdum convulſiones.

§ 7. *Reſpirationem modo citiorem, modo tardiorem facit. Calorem corporis in ſanis hominibus neque multum minuit, neque auget, niſi immodica doſi exhibeatur.*—Poſtquam ſoporem peperit, ſpiritus jam, uti alias in ſomno, profunde et tardiuſcule trahitur. In apoplectico iſto ſopore, qui iniquam ejus quantitatem inſequitur, reſpiratio gravis et laborioſa eſt, interdum cum rhoncho. Caeterum ex debita doſi, dum vigilat homo, ſpiritum fere ad normam ſanitatis reddit accipitque. Poſt devoratum quidem opium, brevi manentem ſenſum coarctationis circa collum thoracemque multi percipiunt; eodem tempore curſus ſanguinis per pulmones celerior eſſe videtur. Doct. Bard etiam agnoſcit, reſpirationem initio tantillum citatam: Poſtridie autem tardam, cum ſuſpiriis et anxietate, evadere expertus eſt. Priorum

rum medicorum de hac re doctrinas parvi facio, quia magis quod quisque sibi persuaserit fabulatur, quam quod evidenter comperit, fideliter exponit. Quibus enim persuasum est, sanguinem ab eo rarefieri et vehementer promoveri, hi respirationem valde citatam et difficilem ab opio semper fieri affirmant. Contra qui vim ei tribuunt spissandi sanguinis, respirationem absolute et omnino tardiorem produci, necessario contendunt. Calorem corporis quoque pro sua quisque opinione aut minui aut augeri praejudicat. At nemo quidem nunc dierum, opinor, inducetur ut credat paucula opii grana sanguinem protinus spissare, aut rarefacere posse. Simul ac granum unum aut duo in ventriculum recipiuntur, faciei ruborem et titillationis aut punctionis molestae sensum, ego aliique plures experti sumus. Quicum in quibusdam facies turgidula, oculorum fulgor aut distensio conjunguntur, ut non inepte dicatur opium sanguinem ad caput deferre. Nullum, quod sciam, extat experimentum ex quo colligere licet, calorem corporis sani ab opio multum minui aut augeri. Equidem vapor, qui de summa cute ab opio relaxata exhalat, prohibere potest, quo minus ascendat calor ad thermometrum. Post immodicas doses, ut sanguinis circuitum, sic calorem animalem insignes, et invicem respondentes mutationes, subire probabile est.

C A P.

CAPUT III.

Quibus in morbis opio medici utuntur, proxime indicabo. Cum vero usus ejus tam late in medicina pateat, ut si summas rerum tantum attigero, in nimiam molem opusculum hoc excresceret; eos potissimum morbos putavi considerandos, quos, quia pyrexiam habent comitem, acuti nominantur.

Febres intermittentes.—In his curandis proposita sunt redituro occurrere paroxysmo, aut praesentem sic moderari, ut paroxysmus atque morbus felicius ad exitum perducantur. Haec vero proposita, modo non obstet diathesis phlogistica, aut in visceribus congestio, per ea exequimur remedia, quae vasorum actionem vel vigorem augent. Ex quo apparet, ut sileam causas debilitantes, quae paroxysmum excitant, quantum ad has febres constituendas conferat debilitas. Et quo magis elucescat opii stimulatrix, ac adversus debilitatem febrilem praepotens virtus; id etiam locum in hoc albo remediorum obtinuit. Antiquitus quidem theriaca, aliaque id genus alexipharmica, Galeno auctore, adhibita fuere. Operaeque pretium est videre

dere quam valde Sydenhamus, parcus etsi eorum fautor esset, Alexipharmicis opiatis confidat; quorum scilicet auxilio inveteratas quartanas depellere tentavit †. Postea vero praevaluit cortex Peruvianus, nec debitis suis laudibus fraudandus. Caeteris autem auxiliis quandoque opus est, quae vim ingruentis paroxysmi debellare, viamque ad usum corticis parare possint. Hoc consilio, opium duplice ratione adhibetur. Et primum celebris apud Gallos olim medicus Berriat id utile invenit, in iis potissimum paroxysmis, qui vehemente rigore et tremore invadebant. Idemque monet, ut ante accessionem assumatur, spatio unius horae accurate interposito: Ita enim paroxysmum ex toto saepe prohiberi. Si maturius apyrexiae tempore usurpetur, curationem frustra esse: Si, durante paroxysmo, periculosam. Aliquot post annis evulgatus Lindii libellus exposuit non modo tutam, sed etiam perutilem opii in ipso paroxysmo exhibitionem. Docet enim, id quod permultis experimentis se reperisse profitetur, haustulo paregorico semihora post stadii calidi ingressum dato, fieri et mitiora praesentis paroxysmi symptomata, et perfectiorem exinde intermissionem; adeo ut minor corticis quantitas, quam alioquin res exegisset, curationem absolvat ‡. Neque quid

† Vid. Sydenh. method. cum cautelis in oper. Sect. 1. cap. 5.

‡ Essay on the Diseases of Europe in hot climates, App. ed. 1768.

incommodi ab opio expertus eſt, aut metuit, niſi jam occupavit delirium, quod etſi opio non augeri contendit, ſcite tamen monet curationem, donec id deſierit, differre. Similiter ſub caloris ſtadio vel accedente horrore datum ſucceſiſſe alibi traditum eſt †. Et noviſſime Dom. Duchanoy Pariſienſis ſuas oſtentat curationes ejuſdem ope remedii, bihorio ante acceſſionem adhibiti, expeditas ‡. Sed, ut verum fatear, ulteriorem indagationem res deſiderat, ut probe dignoſcatur cui febris ſpeciei, et quo tempore maxime conveniat hoc remedium. Namque Berriati methodus, ut quaedam interdum commoda praeſtitit, ſic interdum nocuiſſe lego: Et illam Lindii parum votis auctoris reſpondiſſe ſuſpicor propterea, quod de pervicacia intermittentium querelae audiuntur paſſim, narcotici eorum remedii laudes fere nuſquam. Eſt autem ubi intermittentes, vel intermittentium aemuli paroxyſmi terrore aliiſve animi perturbationibus excitantur, quibus, ſi tardius ſubvenitur, conſuetudo vim et pertinaciam addit. His opium videtur eſſe accommodatiſſimum ||. Foeminam novi, quae

† Murraii appar. Medicam. v. 2. Eodem modo a praeclaro Gregorio patre in Noſoc. Edinb. quondam adhiberi ſolebat. Brandreth. Diſſ. Inaug.

‡ Mem. ſur l'uſage de narc. dans les fievres intermitt.

|| Vid. Tralles, p. 2. cap. 2. ſect. 4.

quae febre, in calidis regionibus contracta, et inde in typum quotidianum degenerante, per multos annos laboravit. Ærumnis domesticis pariter et morbo nullis victo remediis confecta, medentes obnixe rogavit, ut parvula sibi dosis opii concederetur; neque tamen impetrabat, metuentibus iis dyspepsiam, bilis, et nescio quid humorum ad viscera congestorum. Amicus meus eruditissimus clementior illis, quum cognosceret febrem bene mane redituram, animique perturbatione semper aggravatam, aliquando etiam interdiu excitatam, guttas xx liquidi laudani hora decumbendi sumendas suasit. Insomnem fere noctem ducebat; at, quod mirum, febris nec mane salutavit nec toto die rediit. Sensim aucta dosis pacatiores produxit somnos, febremque aeque prohibuit. Demum usu opii, ne in consuetudinem abiret, interpellato, paroxysmi, rariores licet et mitiores, recruduerunt.

Febris continua

Febris continua τυφώδης. Quicunque notas typhi singulas accurate perpendat, huic nullum, ut opinor, remedium magis sese commendaret quam opium; utpote cum vires, animumque ad tempus erigat, pulsum reddat majorem, anxietatem levet, somni solatium polliceatur, imo fere omnia febris symptomata levando aptum esse videatur †.

Et

† Vid. Boerh. Aphor. 631. et sequent.

Et ſeculo quidem ſuperiore uſurpari coepit, invaleſcente tunc apud medicos opinione malignitatis, quam alexipharmicis, et bezoardicis, in quibus opium ſemper fere delituit, ſubigere conati ſunt. Sydenhamus autem, remedia id genus improbando videtur ſua auctoritate effeciſſe, ut opium quoque minus in febribus exinde adhiberetur. Etiamſi enim paregorica tantum, ut nemo magis, laudaret, eis tamen nunquam utebatur, antequam febris a primo ſuo impetu inclinata fuit; niſi diarrhoeae pertinacioris ſiſtendae, aut tumultus ſedandi cauſa, quem ipſe excitaſſet. Boerhaavius, etſi vim opii ſtimulatricem agnovit, qua motum circulatorium intendat; idem tamen calori febrili opponenda ſuaſit diacodiata. Quod praeceptoris ſui monitum ita explicat Suietenus, quaſi nunquam initio febris uſurpanda cenſeret; at, caeteris incaſſum adhibitis, tum demum ad ea confugiendum eſſe ‡. Delirio quoque febrili Sydenhamus plenam opii doſin largitur, ſi, evacuantibus praemiſſis, delirium per plures dies ſaeviret, aut poſt duodecimum diem oriretur. Itidem recentiores animadverterunt, non alio citius remedio leniri iſtud ex febre natum delirium, quod nec aucta pulſuum celeritas neque ſigna phrenitidis comitantur. Hujuſmodi delirium interdum

ſub

‡ Aphor. 691.

ſub febris ſynochi vel typhi decurſu occupat; maniae ſimilitudinem prae ſe ferens, et, veluti mania, largas opii doſes ſaepe deſiderat †. Quinetiam in decurſu petechialis, aut gravioris alicujus typhi, ſi nimis fuſa ſit alvus, opio tunc opus eſſe plerique exiſtimant ‡. Si vero dictata eorum audiamus, qui maxime auctoritate inter medicos antehac pollebant, opii in febribus uſus peranguſtis terminis circumſcribitur; cum potius periculis progrediente morbo contingentibus, aut diſcedente relictis mederi, quam ipſam febrem depellere, ſit creditum. Imo non defuerunt, qui ab omnigena febre id proſcribunt. In his Hoffmannus, Tralleſiuſque, de vi rarefaciente hallucinantes, uſum ejus reformidarunt. Quod Hoffmannus parce ac reſtricte in pleriſque morbis opio uteretur, immodicae, quam de liquore ſuo anodyno fovebat, opinioni aliqua ex parte tribuendum eſt. Quos igitur non magis idoneos in hac cauſa habeo teſtes, quam infenſum opii inimicum Stahlium. Satis jam gravibus medicis probata eſt doctrina, quae febris naturam in debilitate ponit. Haec vero debilitas, ſecundum corporis oeconomiam, ſpaſmum extremorum vaſorum accerſit. Spaſmi ſic excitati pertinaciam facit vis

† Cullen. Praelection. Practic. vid. etiam Stork, An. Medic.

‡ Sydenham, ſect, 1. cap. 4.—Swieten. Comm. in Boerh. Aph 722.—Pring. le Obſ. p. 3. C. 7—Stork An. Med. 2dus.

vis contrahendi in arteriis omnibus ſupra modum adaucta. Et quo pertinacior ex hac cauſa ſpaſmus ſit, eo propius ad ſynochae ſpeciem accedit febris; eoque alienior opii uſus. Siquidem ſtimulo ſuo protinus novum dat impetum ſanguini, qui ad cerebrum congeſtus turbas inde ciere poteſt, ſubſequente cum diaphoreſi, ſi qua forte diaphoreſis per vaſcula nedum facile cedentia expectanda ſit, vix compenſandas. Itaque, primis ſynochi diebus, ſi adeſt diatheſis phlogiſtica, dum evacuantibus opus eſt, ab opio abſtinendum conclamant omnes. Longe autem diſſimilis eſt ratio ejuſdem ſynochi in poſteriore ſuo ſtadio ſpectatae. Enimvero poſt aliquot dies vis iſta arteriarum atque adeo ſanguinis impetus effringuntur, jamque unice ſupereſt typhus; cujus ſi cauſam proximam hacce methodo explorabis, vix ullam praeter debilitatem invenies. Siquidem vis contractionis in arteriis ſpaſmum facit in extremis vaſculis pertinaciorem; illa diminuta, hic ſolvetur. Eſto quod valida vaſorum actio aliam habeat cauſam, aliud ſui ſuſtentaculum praeter ſpaſmum; ceſſantis tamen renixus ratio non alia, ut opinor, reddi poteſt quam totius corporis debilitas *. Itaque huc redit quaeſtio, an febrili debilitati conveniat opium? Id ut credat animus ſequentibus inclinatur argumentis.

* Vid. Cullen's Firſt Lines, vol. I. paragr. 63, and 64.

1mo, Pulſus, etſi pauliſper ab opio cerebriores, non ita multo poſt ampliores evadunt.

2do, Proinde vaſorum actionem facit liberiorem, prohibetque quo minus recidant ſpaſmus et renixus. Sicubi enim incidat citra renixum ſpaſmus, ad eum levandum caeteris quibuſcunque antiſpaſmodicis longe praeſtant *.

3tio, Tuta ac commoda opii in febribus intermittentibus adminiſtratio hanc noſtram ſententiam tueri videtur.

4to, Vini cum opio comparatio et illius notiſſima utilitas.

Non ſum neſcius quam male audiat apud aliquos opium, quaſi excretiones cohibendo, ſitim augeret, et decretorias febrium purgationes impediret. At nemini hodie perſuadebunt, ut naturalem exitum gravis febris ignave expectet, ſi quid ad manum auxilii eſt, quo decurſus ejus praecidatur. Nonne autem mille aperiuntur in cute fores per quas profugiat peccans materia? Quod ſi per hoc cribrum ſemicocta colari non poteſt, nihil eſt quod timeas; mox alio fortaſſe dilabetur, aut malignus hoſtis in carcere ſuffocabitur. Sedulum teſtor practicum, qui in hunc

* Cullen. Mater. Medic. de opio. Young on opium, p. 161.

hunc modum de hac re differit. In ephemera puerperarum (a weed), feu ea ab animi perturbatione, five ex perfpiratione cohibita oriatur, matura et fatis magna opii dofis praefentiffimum aliquando remedium eft. In diuturnioribus etiam et pejoris indolis febribus, ubi aegrotans pervigilio, dolore, vel multa exinanitione debellatur; tunc quoque tantum abeft ut crifi obfiftat, ut potius vires fuftentando eam promoveat *. Non adeo importunam credo fore fitim, quam gignit opium, quin debitis potionibus expleatur, aut levi fomno fallatur. Quod fi praeter expectationem fuccedant infomnia molefta, cephalalgia vehemens, vel arida cutis cum pulfu crebriore, non infiftendum eft temere in ejus ufu; at potius, fi ftimulantibus opus eft, vino utendum. Sunt enim, nec pauci, ita natura comparati, ut difficulter opio affuefcant, minimafque dofes molefte ferant. Vinum autem perpaucorum guftui ingratum, aut naturae alienum eft. Acida quoque et aquofa parte intime dilutum ita temperatur, ut minore cum incommodo id experiaris, fi qua phlogiftica labes, uti non infrequenter accidit, in typho lateat.

In iis autem febribus, quarum folutio exinanitione aliqua nititur, anceps vel plane nocivum eft. Neque ideo

ad

* Young on Opium.

ad graviorem puerperarum febrem convenire creditum eſt, niſi adſit poſt debitas evacuationes nimia irritabilitas, vel alvi dejectio, quo in caſu emeticis conjunctum opium exhibere licet †. Id quoque erratico thoracis dolori mederi dicitur, ſi cum aſſafaetida miſcetur ‡.

PHLEGMASIÆ.

Harum quidem anceps remedium eſt opium. Auctores tantum non omnes, quanquam aliter atque aliter de viribus opii, proximaque inflammationis cauſa ſentirent; nihilo tamen ſecius exiſtimarunt id eſſe alienum. Quod ſi unquam immanis, et caeteris remediis invictus dolor periculum ejus facere coegerit, perexiguas quidem doſes, haſque cunctanter atque trepida manu praebuerunt. Ac, ne vanae theoriae timorem tribuas, quoties quis audacior mediocres doſes, ſaeviente inflammatione, exhibuit, plus ille damni quam fructus exinde percepiſſe, profitetur ||. Ut non ſine aliqua ratione pronunciaret expertiſſimus Young

† White, Leake, and Hulme, on Puerperal Fever.

‡ Hulme, l. c.

|| Pringle, p. 3. cap. 2 —Young, l. c. § 4.

nocere id omnibus, quos miſſio ſanguinis adjuvat †. Non ideo deſunt, qui vim opii ſedantem ſolum ſpectantes, pauciſque exemplis nixi, ſpecioſam adſtruxerunt theoriam de opii uſu in morbis inflammatoriis ‡. Quam qua digna ſit accuratione examinare, ſi ſpatium eſſet, non recuſarem. In praeſentia autem " verum invenire volumus, non tan- " quam adverſarium aliquem convincere." Nec multis et exquiſitis rationibus opus eſt, ut oſtendatur opium adverſari conſiliis, quibus ad depellendam inflammationem praecipue utimur. Jam ſatis manifeſtum fore opinor opium ea doſi acceptum, qua quiſque bene ſanus medicus id accipiendum vellet, praeter ſedantem vim, ſtimulantem quoque exercere, et hanc maxime in arterias. Quidquid autem arteriarum motum jam ante nimis vehementem intendat, alit vitium. At objiciet aliquis, vis ſedans ſubſecuta, ſtimulum et opii, et morbi delere poteſt. Satiſne hoc certum? Quid enim, quod brevi tantum ſpatio fortius micant in ſano corpore arteriae, deindeque elangueſcere videantur? Ecquis praevidere poteſt, quatenus haec incitatio inflammatorum vaſorum progrediatur; annon ea poteſt in diſcrimen ſuppurationis vel etiam vitae adducere?

Quantum

† Lib. cit.

‡ Remmet Theſ. de Uſ. Opii in morb. inflammatoriis.

Quantum vero ſuppurationem promoveat, ab ejus uſu in variolis eſt diſcendum; quo tamen in morbo, niſi ad quintum, vel ſextum potius diem id differas, non aliud feceris quam ſi fomitem foco admoveris. Imo tantum abeſt, ut vim motumque vaſorum ſemper reprimat, ut intendat, et ſtabiliat: Quemadmodum fit in iſta Necroſios ſpecie ſaepe ſenibus, ſemper extremis partibus corporis infeſtam; quam, niſi debitam vaſorum actionem excitaret, cito lethalem redderet †. Denique, ut auctores, qui ad firmandam theoriam proferuntur, huc appellemus: Quid ſibi velit Huxhamus? Quid Haenius? Hic uncias quinque, vel ſex olei lini cum grano opii, aut uncia una diacodii, ſubinde dedit, et ſaevas pneumonias ſublevavit. Elegans quidem hic, et grati ſaporis hauſtulus, ad movendum ſtomachum alvumque peridoneus, quemque, ſi forte alicui perſuadeas, ut ebibat, magnum aliquid praeſtiturum ſperes licet, modo ſatis ante ſanguinis fuerit emiſſus; neque id praeſidium, quod volo notatum, citatus auctor neglexit. Huxhamus vir gravis robuſto cuidam pleuritico octodecim ſanguinis uncias opportune mittendas curavit; indeque, levato dolore, aeger e lecto ſurrexit: Mox autem epoto multo pomaceo in graviorem febrem cum atroce lateris tormento,

et

† Pott's Works.

et pectoris angustiis recidit: Ad scalpellum recurritur, et ter intra nycthemeram vena pertunditur; eodem quoque tempore ingentem sanguinis copiam extussiebat aeger. Interea majusculas et crebras opii doses ingerebat, multumque ei tribuit, quasi sine quo periisset aeger. Ipse tamen singulare dicit hoc exemplum: Tantumque abest ut opium in peripneumonia liberalius eo commendet, ut ingentes doses prorsus interdicat; exiguas non ante permittat quam sanguis satis abundanter detractus fuerit, aut exscreatio cum importuna tussi aliquandiu persliterit. Et notatu quidem dignum est, quod tussis mitigandi causa, opiata refractis admodum dosibus praescribat †. Sin De Haenio fidem habeamus, opium, cum emulsis aliisve remediis sic datum, ut ejus tantilla pars quavis hora sumatur, pulchris iis caret effectibus, quos idoneae doses, longiore intervallo repetitae, praestare solent ‡. Minus etiam ad rem pertinet Storkii testimonium. Hic peripneumoniam exanthematicam vel miliariam, utram harum sit non bene perspicio, tractat: Circa crisin opium exhibet: Inde exanthematibus prorumpentibus febris atque dolor levantur. An igitur

† Huxham on Fevers, and Observations on the Air and Epidem. Diseas. vol. 3.

‡ Rat. Medend. v. 1. de variolis.

tur ipſe auctor opium pneumoniae remedio fore colligit? Minime quidem †. De opii uſu in variolis, unde aliud pro antiphlogiſtica ejus virtute argumentum, poſthac dicetur. Hic autem operae pretium eſt animadvertere, hunc morbum, ſi naturalis ſit et vehemens, certa habere ſtadia, quorum unumquodque medicinam caeteris alienam deſiderat. In primo diatheſis phlogiſtica praevalet: In ſecundo debilitas, et hoc ſtadium ſaepius et maturius forſitan ſupervenit, quam plerique crediderunt. Quinetiam, quo vehementior ſit diatheſis phlogiſtica, eo citius finitur. Hic vero morbus Sydenhami temporibus valde malignus erat; ideoque probabile eſt diatheſin priorem maxima ex parte deceſſiſſe priuſquam is uſum opii inſtituere ſolebat.

VARIOLÆ.

Opii in hoc morbo uſum, etſi Mortono aliiſque ante eum medicis collaudatum, Sydenhamo tamen hodierni maxime referunt. Is in ſpecie confluente incipiebat, et ad undecimum uſque diem pergebat laudanum ſuum, vel maxime ſyrupum de meconio, prima veſpera quotidie praeſcribere: Ab

† Ann. Medic. 1mus.

Ab undecimo die mane et vefpere id repetere folebat. Quin et in difcreta quoque fpecie, fi circa octavum morbi diem facies non intumefceret, puftulis interim fatis denfe fe exferentibus; fed flaccida effet, et pallerent puftularum interftitia, paregoricum e veftigio hauriendum praecepit. Neque ante id ftadium prohibuit, fi nimiis vigiliis aeger turbaretur. Et quo majorem opio conciliaret gratiam, affeverat id nunquam ptyalifmum cohibere, at potius cohibitum revocare, aut certe malis ab ejus defectu ortis mederi. Junioribus autem, nifi fpafmis aut puftulis mali moris tententur, opium non aeque convenire arbitratur; cum in fomnum magis propenfi fint, et diarrhoea iis fifti poffit, non abfque damno †. Qui a Sydenhamiana praxi aliquantulum deflexerunt, opium tamen retinuerunt. Idque divinum remedii genus Friendius aeftimat, depreffas ante maturitatem puftulas elevando, delirium, et caetera inde orta mala avertendo, apprime idoneum: Ac fputa ne minime interim reprimere confirmat ‡. Item Meadius tutum commodumque dicit, fi poft finitam eruptionem fit adhibitum §. Sydenhamus, et magis etiam

Mortonus

† Sydenham. oper. fect. 3. cap. 2.—Sect. 5. cap. 4. Differt. Epift.

‡ De purgantibus.

§ De variolis et morbillis.

Mortonus alvum, quantumvis ob diuturniorem opii ufum, et ex natura morbi, adftrictam movere nolebant; tamen, ut ipfe fatetur Sydenhamus, fub ultimis morbi diebus haud raro accidit alvum ita conftipatam effe, ut tum vero fuffocetur aeger, et pene de eo conclamatum videatur †. Quod incommodum praevidentes medici nunc fere omnes ftatuunt alvum fubinde fubluendam, adhuc maturefcentibus puftulis. In fecunda etiam febre, five ea phlogiftica fit, five putrida magis, alvo liquata perinde opus eft. Medicamentum non aliud opio valentius eft, fi puftulae parum elevatae pallidaeque tardius maturefcunt. Si pulfus debilis cum refrigerio corporis, urina tenui et aquofa, aut ventris fluore; quicquid horum eft ad opium, nulla interpofita mora, confugiendum eft ‡. In hanc fententiam concedunt prope omnes, nec refragari videntur Tiffotus et Simpfonus §: Qui tamen ejus in fecunda febre ufum vituperant, et inter maturandum parcius exhibere volunt; ea praecipue de caufa, quod alvum et falivam cohibeat, aut humores fummam cutem verfus nimis promoveat. Quomodo adftrictionem alvi praecaveamus, jam fupra dictum:

† De Feb. putrid. variol. confluent. fuperven.

‡ Confer Huxham on Fevers, Young on Opium, Trallef. p. 2. § 1.

§ Tiffot de Variolis, &c. apud Sandif. Thefaur. Medical Effays, Edinb. vol. 6.

tum: Et si quid periculi sit, ne saliva in statu morbi compescatur, huic malo subvenire licet per lene aliquod emeticum vel catharticum. Neque contemnenda praestat in lenioribus casibus commoda, quum suppurationi pustularum faveat, et molestias levet: Idcirco Tissotus ipse, quod mireris, exiguum opii puerulis permittit; caeterique minus iniqui judices justas ejus doses in omnibus fere casibus, qui remedio indigent ullo, largiuntur. Quorum tamen haec monita sunt notatu digna.

1*mo*, Ne opium ante adhibeas, quam pustulae omnes prodierunt, nisi ex diarrhoea, vel alia quacunque causa, vehemens aboriatur debilitas. Puerulis quoque, qui convulsionibus crebris atque validis aliquandiu ante eruptionem corripiuntur, satis magna opii dosis unicum remedium est *.

2*do*, Sub id morbi stadium quo pustulae desiccantur, si subsint tumor faucium, spiritus difficultas, aut cum valido pulsu delirium, opium interdicere oportet, aut certe exinanitiones debitas ei praemittere.

RUBEOLA.

* Confer. Sydenh. diss. Epist. Praecl. Cullen. First Lines, § 631.

RUBEOLA.

In hoc, aliisque nonnullis exanthematis, ſubeſt materia acris per ſanguinis circulum diffuſa, quae canales nimium, niſi narcoticum noſtrum occurreret, irritare poſſet. Prodeſt etiamnum magis ad tuſſim atque diarrhoeam; quarum illa in initio adeſt, poſt eruptionem, maximeque poſt deſquamationem moleſta eſſe ſaepe ſolet, pneumonica mala excitans, aut certe exaſperans. Hoc conſilio, ſi primis morbi diebus, vel ubi diatheſis phlogiſtica praevalet, opio utaris, exinanitiones debitae praemitti debent †. Plerumque tuſſis adeo importuna eſt et vehemens, ut vires admodum exhauriat; inde vultus pallidus, vox debilis, hebes oculorum acies. Ægrum in has anguſtias redactum opii juſta doſis mira cum celeritate ſaepe liberat. Alvus ſupra modum liquata vires conſumendo efficit, ut papulae tarde appareant, aut maturius evaneſcant. Opium fere unicum hic remedium eſt, cum alvum potentius cohibeat, diffuſilique ſuo ſtimulo corpus reficiat celerius, quam aliud quodlibet medicamen, quocunque id titulo magnifice efferatur.

† Young, l. citat.

HÆMORRHAGIÆ.

Haemorrhagiae ſpontaneae multum inter ſe differunt. Aliae, quas activas vocant, diatheſin inflammatoriam habent cauſam atque comitem; et a pulſu frequente validoque dignoſcuntur. Contra, aliae ex ſtimulo non inflammatorio, et atonia praecipue vaſorum unde ſanguis effunditur, pendent. Pulſus in hoc genere quam in priore minus validus, at frequentior, pallidior vultus, profluvium copioſius, et ſigna debilitatis gravioris inde ſupervenientis. Plerumque ſymptomatica eſt, et activam faepe excipit *. Multum refert, ut haec genera vel ſtadia diſcernamus; namque opium in priore plane nocivum eſt; in poſteriore praeſtantiſſimum; quum vaſorum, quae ſanguinem fundunt, irritabilitatem minuat, eorumque adeo contractioni det ſpatium. Duo ſaltem caſus ſunt, in quibus uſus ejus aperte indicatur. Scilicet in haemoptyſi, quia moleſta ſaepe tuſſis vaſa pulmonis diſtrahit: Ibi, ratione diatheſis phlogiſticae prius habita, opium prodeſſe poteſt: Ad menorrhagiam in mobilioribus, et ſpaſmo obnoxiis feminis, ubi dolor et debilitas, id unicum fere remedium eſt.

CATARRHUS.

* Cullen's Firſt Lines.

CATARRHUS†.

Catarrhus, ſive frigore ſive contagione exortus, opium ſaepe deſiderat. Sed ſpectanda ſunt ſtadium, et vis morbi. Inchoantem catarrhum cum laſſitudine, ſternutatione, pulſu parum vel ſolummodo veſpere citato, doſis una vel altera haud infrequenter ſolvit. Procedente morbo, ſi ſuperveniunt pneumoniae vel cynanches ſigna, pulſuſque validus; tunc ſanguinis miſſionem res exigit, et opium plerumque nocet. Eſt autem, ubi tuſſis vehementius quam pro gradu inflammationis urget; diuque poſt hanc depulſam ſupereſt: Quibus in caſibus expedit tantis ejus doſibus quotidie uti, quantae ſecretionem muci, et irritationem poſſint minuere; namque a nimia atque diuturna ſecretione in ſeneſcentibus catarrhus ſenilis; ex irritatione perpetua haemoptyſis, atque phthiſis in adoleſcentibus, fere oriuntur. Videtur ſecurior eſſe opii, in primis ſtadiis, exhibitio, ſi aut lenibus ſudorificis conjungatur ‡, aut pulmones vapore aquae calidae ſimul foveantur §. Potentius

† Cullen. Claſſ. prima Ord, 5. genus 42,

‡ Pringle's Obſervations, part 3d, chapter firſt.

§ Mudge on the Catarrhal Cough.

tius proculdubio inveterafcenti catarrho opitulatur, fi exercitatio commoda affiduaque, et veficatoria vel fonticuli in auxilium advocantur. Perpetuum eft ut opium, modo jufta fuerit ejus dofis, excreationem reprimat; quare plerique medentes id reformidarunt, cum uberiora fputa catarrhi, uti et plerumque pneumoniae folutionem indicent. Sed tenendum eft, quod, quanquam fputa paulifper poft affumptum opium fiftantur, poftea tamen propter remoram craffiora et copiofiora rejiciantur, et id quidem leviore molimine. Nonne autem convenit per paulo longiora intervalla in catarrho, quam in aliis morbis, opium repetere, ut fpatium detur rejiciendi muci, qui congeftus fuerit? An trochifci bechici cum opio, vel fimiles formulae, quae paulatim deglutiuntur, aeque profint, ac certae dofes certis intervallis adhibitae?

DYSENTERIA.

Saeva in hoc morbo tormina et frequentes dejectiones opium poftulare videntur: Ac medici complures id vel ab initio male praebuerunt. Quum vero retentae fint plerumque alvi faeces naturales, quibus ejectis, et labes inteftinorum, et dolores felicius quam per breves, quas opium

pium dat inducias, discutiantur; satius est curationem a catharticis instituere *. Peracta tamen purgatione, si dolor adhuc urget, nec pyrexia adest vehemens, convenit opii tantas doses interponere, aut cum ipsis evacuantibus miscere, ut intestina citra obstipationem sedentur. Laudantur quoque medicamenta e tartaro emetico, vel ipecacuanha cum opio composita, quae, quia cutem versus humores determinant, intestinis levandis, et pyrexiae minuendae apta sunt †. Dysenteria, quae calidis in regionibus grassatur, maturiorem ejus usum, auctore Lindio, exigit ‡. Interdum hic morbus specie diarrhoeae ingreditur; quod ubi accidit, modicae opii doses quaque nocte, vel ab initio permittendae sunt §. Hoc Cleghornii monitum est, qui tamen id prohibet, dum vehemens pyrexia adest: Sed ad inveteratum jam morbum, praemissis evacuationibus, liberalius adhibere solebat. Tormina compescunt, et crassiorum intestinorum constrictionem solvunt clysmata, quoties immitti possunt, demulcentia; queis adjectum fuerit laudanum,

* Vid. Baker de Dysenter. Tralles, Zimmerman, et auctores ab eis citat.

† Pringle on Diseases of the Army.

‡ Diseases of Europeans in warm Climates.

§ Cleghorn on Diseases of Minorca. Hillary on Diseases of Barbadoes.

laudanum, vel ſimile opiatum †. Alvi etiam laevitas qualis dyſenteriam excipiens diu vexare ſolet, cum adſtringentia atque tonica, tum opiata poſtulat, in quibus confectio Japonica, et diaſcordium primum obtinuerunt locum. De his autem, quod et de aliis opii formulis, dicendum ſit, obſervemus oportet, quod eorum effectus vix ultra decem horas ſuperſint; quapropter plus ſemel in nycthemera repeti debent, ut laxitas corrigatur. Expedit quoque fortaſſe opium ea forma dare, qua facillime in ventriculo ſolvatur; quocirca pilulae ſaponaceae nonnullis maxime arrident.

Hactenus de praecipuis morbis phlogiſticis, qui opio mitigantur, aut depelluntur: Caeteros permultos, quibus divinum hoc remedium dicatur, perſequendi hic non locus eſt. Mens fuit de variis opii doſibus, et medela eorum, qui nimis largam quantitatem devorarent, paucis diſquirere; ſed utraque res difficili multo, et incerto negotio implicatur. Profundus ob opio natus ſopor non alio fortaſſe auxilio citius diſcutitur, quam vomitu. Quinetiam, ſi ſolida id forma devoratum fuerit, optandum eſt, ut ventriculus tarde ſolubile venenum rejiciat. Sed muſculi deglu-

titioni

† Pringle, l. c.—Doct. Donald Monro on Diſeaſes of Milit. Hoſpit.

titioni famulantes, necnon fibrae oesophagi et ventriculi resolvuntur. Itaque parum valent medicamenta emetica. Reliquum est ut experiamur methodum, quam praeclarus noster Monroius solet suggerere. Introducto scilicet tubulo, per oesophagum immittenda est abunde aqua, vel similis, qui facile parabilis sit, liquor; deinde fistula pneumatica, *syringe* dicta, exantletur iterum atque iterum liquor, donec probe eluatur stomachus. Quod ad caetera excitantia satis diserte cecinit Poëta.

Και συ δε μηκωνος κεϐληγονου ὁπποτε δακρυ
Πινωσιν πεπυθοιο καθυπνεας
Αιψα δε τον δ' ἑκατερθε δια ῥεθος εγρεο πλησσων,
Αλλοτε δ' εμϐοοων. ὁτε δε κνωσσοντα μαλασσων,
Οφρα κατηϐολεων ολοον δια κωμα κεδασσῃ,
Τημος δ' εξερυγησιν ἀλεξομενος κακον αλγος.

Νικανδρ. Αλεξιφαρμ.

F I N I S.